STŘEDNÍ ŠKOLA
A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
CESTOVNÍHO RUCHU
ČESKÉ BUDĚJOVICE

Senovážné náměstí 12
370 01 České Budějovice www.skolacrcb.cz

Školní vzdělávací program pro výchovu mimo vyučování

- **zájmové vzdělávání žáků a studentů středních škol a vyšších odborných škol**

Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu České Budějovice
Senovážné náměstí 12, 370 01 České Budějovice
Domov mládeže, Adamovská 22, 373 71 Rudolfov

MOTTO:

PŘÁTELSKÝ
Dobrovolnost
Otevřenost
Moderní zázemí, metody
Odpočinek, relaxace
Volný čas, zájmové vzdělávání

Obsah školního vzdělávacího programu

I. Charakteristika domova mládeže
II. Charakteristika vzdělávacího programu výchovy mimo vyučování
III. Vzdělávací program pro výchovu mimo vyučování domova mládeže Střední školy a Vyšší odborné školy cestovního ruchu České Budějovice
IV. Hodnocení žáků a autoevaluace
V. Přílohy ŠVP

I. Charakteristika domova mládeže

1. Základní podmínky činnosti

DOMOV MLÁDEŽE JE SOUČÁSTÍ STŘEDNÍ ŠKOLY A VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY CESTOVNÍHO RUCHU, ORGANIZACE VYKONÁVÁ ČINNOST STŘEDNÍ ODBORNÉ ŠKOLY, STŘEDNÍHO ODBORNÉHO UČILIŠTĚ, VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY, DOMOVA MLÁDEŽE A ŠKOLNÍ JÍDELNY.

HLAVNÍ ÚČEL A PŘEDMĚT ČINNOSTI ŠKOLY:

Organizace rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělání důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům obsahově širší odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Organizace poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou a střední vzdělání s výučním listem. Organizace poskytuje vyšší odborné vzdělání ukončené absolutoriem, které rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Organizace dále poskytuje žákům a studentům ubytování, výchovně vzdělávací činnost, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování a celodenní výchovu. Může provozovat tuto činnost i ve dnech pracovního volna nebo školních prázdnin. Zabezpečuje stravování žáků a studentů a závodní stravování zaměstnanců škol a školských zařízení v souladu s platnými právními předpisy.

ZŘIZOVATEL:

Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

PRÁVNÍ FORMA:

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE **IČO 60077590, DIC 600775890CZ**

Kontakty:

Ředitelka školy - Mgr. Zdeňka Erhartová, Senovážné náměstí 12, 370 01 České Budějovice, tel. 389 139 323, 387 788 112, email: info@skolacrcb.cz

Statutární zástupce ředitelky školy – Mgr. Petr Kříž, ulice Fráni Šrámka 9, 370 04 České Budějovice, tel. 387 788 110, email: pkriz@skolacrcb.cz

Vedoucí vychovatelka - Hana Weisová, domov mládeže, Adamovská 22, 373 71 Rudolfov, tel., fax 387229553, email: hweisova@skolacrcb.cz, domov.mladeze@ skolacrcb.cz

Legislativní rámec:

Zákon č. 561/2004 Sb.
Zákon č. 563/2004Sb.
Vyhláška MŠMT ČR č.108/ 2005 Sb., aktualizace 436/2010 Sb.
Vyhláška MŠMT ČR č. 27/2016 Sb. O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, aktualizace k. 1. 1. 2018
Vyhláška MŠMT ČR č.107/ 2005 Sb.
Vyhláška MZd ČR č. 160/2024 Sb. v aktuálním znění

a další obecně platné normy a prováděcí předpisy.

Působnost domova mládeže:

Žáci a studenti SŠ a VOŠ cestovního ruchu České Budějovice: více než 70 %, dále žáci a studenti dalších středních a vyšších odborných škol se sídlem v Českých Budějovicích.

Základní jednotkou výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže je výchovná skupina.

Domov mládeže poskytuje v rámci doplňkové činnosti ubytovací služby veřejnosti.

2. Materiálně – technické podmínky činnosti

Komplex domova mládeže je situován v příměstské části Českých Budějovic, v katastru obce Rudolfov. Je tvořen třemi patrovými budovami propojenými spojovací chodbou a venkovním oploceným areálem.

A) Základní vybavení: ubytování, stravování, ostatní služby

Celková ubytovací kapacita – 120 lůžek

Pavilon A – 57 lůžek

Pavilon B – 54 lůžek

Pavilon C - 9 lůžek

Počet třílůžkových pokojů - 32

počet jedno a dvoulůžkových pokojů - 13

Dva pokoje tvoří buňku s vlastním sociálním zařízením /WC, koupelna, sprchový kout/.

Základní vybavení pro jednoho žáka na pokoji: válenda s úložným prostorem, oddělený pracovní box s psacím stolkem, skříňkou s uzamykatelnými

zásuvkami, knihovničkou, nástěnkou, osvětlením, uzamykatelná šatní skříň s nástavcem, oddělení v prostoru skříňky na čistou obuv, na osobní potřeby. Pro odkládání používané obuvi slouží každému žáku vlastní uzamykatelná skříňka na obuv ve vstupním prostoru pavilonu C.

V každém pavilonu je zřízena čajová kuchyňka vybavená kuchyňskou linkou, chladničkou, varnou konvicí, elektrickým sporákem, mikrovlnnou troubou.

Pro údržbu a opravy obuvi a oděvů slouží žehlírna, místnost pro sušení, čištění, praní a mytí, šicí dílna. Žákům je poskytováno ložní prádlo.

Stravování žáků a studentů zajišťuje školní jídelna, v domově jsou podávány snídaně a večeře. Snídaně jsou připravovány v domově mládeže – formou bufetu. Večeře ve školní jídelně v ulici Fráni Šrámka, v DM je zajištěn jejich výdej.

Vstup a opuštění objektu a výdej stravy na čipové karty, objednávky stravy na síti internet.

B) Základní vybavení – zájmové vzdělávání, výchovně vzdělávací činnosti

Pavilon A – klubová místnost: tvůrčí činnosti, PC s tiskárnou pro přípravu na vyučování, klubová místnost – kuchyňka s posezením

Pavilon B – klubová místnost: PC s tiskárnou pro přípravu na vyučování skupinová, individuální setkání s vychovateli/, klubová místnost – kuchyňka s posezením

Pavilon C - suterén: tvůrčí dílna, keramická dílna, umývárna a sušárna obuvi

přízemí: jídelna, víceúčelová klubová místnost /návštěvní/ TV + video přehrávač, místnost pro praní a sušení oděvů

1. patro: fitness centrum, knihovna, víceúčelová klubovna s interiérovým vybavením pro relaxaci, poslech hudby, sledování televizních programů, DVD, komunitní setkání, společenské akce, vědomostní soutěže, kondiční cvičení, dále místnost pro přípravu na vyučování

Spojovací chodba: kulečník, stolní tenis, stolní fotbal

Neomezené připojení do internetové sítě na celém domově mládeže

Venkovní prostory pro relaxaci a sport

C) BOZP žáků a zaměstnanců, zajištění hygienických podmínek činností VMV

a) žáci a studenti

SŠ a VOŠ CR České Budějovice má zpracovánu Směrnici k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a studentů v teoretickém a praktickém vyučování a ve výchově mimo vyučování, Minimální program prevence sociálně patologických jevů ve SŠ a VOŠ CR a dále postupuje dle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č.410 /2005 Sb. o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých /hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění., mikroklimatické podmínky, zásobování vodou, úklid/
Žáci, studenti i zákonní zástupci nezletilých žáků jsou prokazatelně seznámeni s Vnitřním řádem domova mládeže, nejméně dvakrát ročně s provozními řády, bezpečnostními předpisy vztahujícími se k činnostem při výchově mimo vyučování a vždy v rámci přípravy na činnosti se zvýšeným rizikem úrazu, poškození zdraví či majetku.

b) zaměstnanci

Pedagogičtí pracovníci:

Vybavení kanceláře vychovatele (pracovní stůl, uzamykatelné skříňky, PC s připojením do internetové sítě, telefon/, kopírovací stroj, vlastní sociální zázemí, šatna, kuchyňka, služební pokoj se sociálním zařízením), zajištěno závodní stravování.

Ostatní zaměstnanci:

Hospodářka: kancelář s vybavením, PC s připojením do sítě internet, telefon, fax, kopírovací stroj, vlastní sociální zázemí, šatna, k dispozici kuchyňka (chladnička, varná konvice, mikrovlnná trouba). Zajištěno závodní stravování.

Úklid, údržba, pomocné práce při výdeji stravy - vlastní účelově zařízené pracovní prostory, vlastní sociální zázemí, odpočinkové místnosti, zajištěno závodní stravování.
Všichni zaměstnanci mají umožněn přístup k výpočetní technice.

Informační systém: osobní styk, záznamový deník, denní hlášení, nástěnky, vnitřní síť intranet, telefon, písemně – doručování vnitřní poštou.
Pravidelné porady – provozní a pedagogické poslední čtvrtek v měsíci, porada vedení školy – 1x za 14 dní, klasifikační a pedagogické porady, jednání školských rad.

3. Charakteristika žáků

Dle místa bydliště: Jihočeský kraj 90 %, jiné regiony České republiky 10 %.
Žáci středních škol: 93 %, studenti VOŠ: 7 %

Výchova mimo vyučování (zájmové vzdělávání) je poskytováno dle principů pedagogiky volného času všem žákům školy – (ubytovaným i neubytovaným v domově mládeže) dle jejich zájmu, schopností a možností.

4. Personální zajištění domova mládeže

Legislativní rámec:

Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů.
Požadované předpoklady pro výkon funkce podle §3, odborné kvalifikační předpoklady § 16.
DVPP – dle § 24 zákona 563/2004 Sb., vyhlášky 561/2005 Sb., evaluace plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků výchovy mimo vyučování.
Priority: prevence SPJ, zážitková pedagogika, jazykové vzdělávání, mediální a informační gramotnost, EVVO, globální výchova, tvořivé činnosti – arteterapie.
Pedagogický sbor tvoří 5 skupinových vychovatelů /vychovatelek/, vedoucí vychovatelka a bezpečnostní pracovník - pracovnice.
Prevenci SPJ pro domov mládeže vykonávají v rámci své specializace /DVPP/ 2 vychovatelky. Pro eventuální sekundární, terciární prevenci se vychovatelé obracejí o pomoc mj. na odborné instituce /seznam součástí MPP školy/

5. Ekonomické podmínky

Činnost domova mládeže je financována z veřejných prostředků a z úplaty za ubytování. Výše této částky je pro žáky a studenty stanovena vnitřním předpisem. Ten je k nahlédnutí u vedoucí domova mládeže.
Zájmové a výchovné aktivity jsou spolufinancovány žáky.
Výše úplaty za ubytování v domově se nemění, i když žák nebo student není ubytován po všechny dny v kalendářním měsíci. Pokud však v průběhu školního roku žák nebo student z důvodů organizace vyučování ve škole, jejímž je žákem nebo studentem, opakovaně nebude v domově ubytován, úplata se mu přiměřeně sníží.

6. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování účasti ve vzdělávání a ubytování

Při umísťování žáka nebo studenta do domova přihlíží ředitel domova ke vzdálenosti místa jejich bydliště, dopravní obslužnosti z místa jejich bydliště, k jejich sociálním poměrům a zdravotnímu stavu.
O umístění žáka nebo studenta do domova rozhoduje ředitel školy na základě přihlášky podané zákonným zástupcem nezletilého žáka, zletilým žákem nebo studentem. Zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student podává přihlášku na každý školní rok.
Termín pro podání přihlášky do domova stanoví ředitel školy a informuje o něm studenta, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka; termín se zveřejní rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup.
Ředitel školy písemně vyrozumí studenta, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka o umístění nebo neumístění do domova.
Žákovi nebo studentovi je v průběhu školního roku ukončeno umístění v domově, pokud:
a) o to požádá písemně zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student,
b) zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student opakovaně neuhradil úplatu za ubytování nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodl s ředitelem domova jiný termín úhrady,
c) žák nebo student přestal být žákem střední školy nebo studentem vyšší odborné školy,
d) žákovi nebo studentovi bylo povoleno přerušení vzdělávání,
e) žák nebo student byl vyloučen z domova,

f) žák nebo student se přestěhoval do místa, kde právnická osoba vykonává činnost školy, která ubytovanému žákovi nebo studentovi poskytuje vzdělávání.

7. Spolupráce s dalšími subjekty

Školní vzdělávací program navazuje na školní vzdělávací programy školy, formuluje a realizuje vlastní výchovně vzdělávací cíle specifickými metodami a prostředky pedagogiky volného času, obousměrně koordinuje předávání informací o průběhu a výsledcích výchovy a vzdělávání.
Partneři školy: rodičovská, odborná veřejnost, odborné instituce, profesní sdružení a asociace /DM je členem Asociace domovů mládeže a internátů ČR, člen CZESHA/. DDM, ZUŠ, kulturní, sportovní instituce, jiná zařízení poskytující zájmové a neformální vzdělávání, neziskové organizace.

Spolupracující instituce v oblasti primární prevence SPJ – viz příloha MPP.

II. Charakteristika vzdělávacího programu výchovy mimo vyučování (zájmového vzdělávání)

1. Zásady a cíle vzdělávání a výchovy /§ 2 zákon č.561/2004 Sb./

Rovný přístup bez diskriminace z důvodů rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení.

Zohlednění vzdělávacích a výchovných potřeb jednotlivce.

Vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita, důstojnost všech účastníků vzdělávání a výchovy.

Svobodné šíření poznatků, vyplývajících ze soudobého stavu poznání světa (v souladu s obecnými cíli vzdělávání a výchovy).

Zdokonalování procesu vzdělávání a výchovy na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji, co nejširší uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod.

Hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem k dosahování cílů vzdělávání a výchovy stanovených zákonem a vzdělávacími programy.

Vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání a výchovu.

2. Profilace DM, specifika výchovně vzdělávacích strategií a postupů VMV

Klíčové kompetence jsou definovány jako obecně přenositelné, použitelné soubory kvalit osobnosti /vědomosti, intelektové dovednosti, postoje, hodnotové orientace/, potřebné každému člověku, aby mohl plnohodnotně žít v současném světě, významné pro celoživotní učení.

Specifické cíle výchovy mimo vyučování: relativní samostatnost jedince ve společnosti, ochota a schopnost ke svobodě, solidaritě a zodpovědnosti, k vlastní kreativní činnosti a komunikativnímu jednání, k sociální angažovanosti a účasti na společenském životě – osobnostní a sociální výchova.

Úkoly výchovy mimo vyučování: učit

- uvažovat o podmínkách, souvislostech a rozporech v uspořádání času /pracovní doba – volný čas/, z tohoto hlediska sledovat a posuzovat volnočasové aktivity, které jsou reakcí na zátěž v pracovním životě
- vidět volný čas jako čas integrovaný do života, ne jako izolovanou a privatizovanou sféru života v protikladu k pracovní době
- pochopit volný čas jako prostor pro rozvinutí společenských alternativ, spoluurčovat životní /pracovní/ podmínky
- spolupracovat na humánním uspořádání životního prostředí
- odhalovat tendenci ke zvyšování konzumu v rámci volného času, systematicky vytvářet obranné mechanismy proti skryté manipulaci
- přijmout volný čas jako prostor k vědomému rozšíření zkušeností a zážitků a ke změně postojů, vnímání a jednání
- **vnímat volný čas jako možnost změny vlastní osoby a jejího okolí – dosažení relativní autonomie jedince ve společnosti – tj. odolávat vnějším lákům**, být nezávislý a schopný změny, vnímat možnost volby a vývoje ve všech oblastech života, aktivně se podílet na vytváření životního prostředí

3. Podmínky a prostředky realizace úkolů VMV

A) Realizace průřezových témat ve výchovně vzdělávací činnosti DM přispívá k tomu, aby si žáci osvojili určité hodnoty, postoje, koriguje a usměrňuje jejich postoje tak, aby si utvořili a upevnili svůj vlastní kvalitní hodnotový systém a jemu odpovídající jednání, napomáhá dosažení klíčových kompetencí žáků /integrovaných výchovně vzdělávacích cílů/.

Výchova k demokratickému občanství
Výchova k sociálním dovednostem
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
Estetická výchova
Výchova ke zdraví
Vzdělávání v oblasti Informačních a komunikačních technologií

B) Klima domova mládeže: soustava vztahů a interakcí, strategie pedagogické práce

Výchovný styl – v duchu etické výchovy

Vytvořit výchovné společenství
Stanovit jasná pravidla hry
Vybízet k prosociálnosti
Vytvářet radostnou atmosféru
Přijmout druhého takového, jaký je – vyjádřit mu sympatie
Induktivní disciplína
Atribuce prosociálnosti
Do výchovného procesu zapojit rodiče

Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času, zejména dobrovolnost, pedagogické ovlivňování volného času, přiměřenost, prostor pro seberealizaci, citovost, citlivost, atraktivita, zajímavost a zájmovost, vyzdvihování kladných rysů osobnosti.

C) Přední hledisko výchovně vzdělávací činnosti DM: žák a jeho zájem

Podmínky podporující uplatnění tohoto hlediska:

Legislativní rámec: Úmluva o právech dítěte, zákon č.561/2004 Sb. - školský zákon, Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007-2013, materiály EK a Rady EU/.

Výchovné působení založené na spolupráci, partnerství, dialogu, respektu k osobnosti, potřebám a zájmům žáka.

Vyvážené uplatňování práv a plnění povinností, zajištění vymahatelnosti práv žáka.

Právo volby a vlastních rozhodnutí odpovídajících zralosti žáka, reálným možnostem a podmínkám života v DM s podporou vychovatele.

Uplatnění kompetencí žáka v podmínkách DM a VMV a jeho podíl na organizaci a činnostech.

Specifické postavení zletilého žáka (převzetí odpovědnosti za své chování a Jednání).

Objektivní hodnocení práce a činnosti žáka vychovatelem a sebehodnocení žákem.
Neformální přístup při konstituci výchovných skupin -
prostředek praktické realizace kompetencí žáka a jeho identifikace s prostředím DM

- rozhodujícím hlediskem při tvorbě výchovných skupin není její homogennost: možnost výběru spolubydlících, výchovné skupiny, vychovatele, koedukace.
- organizace výchovných činností napříč výchovnými skupinami, otevřenost pro všechny žáky /včetně neubytovaných/
- kontinuita výchovně vzdělávací práce vychovatele ve výchovné skupině - „kmenoví žáci “ od 1. do závěrečného ročníku

Demokratický princip: ubytovaní žáci delegují své zástupce – kandidáty do domovní rady, podílejí se na přípravě, organizaci a průběhu voleb, domovní rada /parlament/ je partnerem vedení domova mládeže a pedagogických pracovníků

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: domov zajišťuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podpůrná opatření v rozsahu odpovídajícím jejich individuálním potřebám a doporučení školského poradenského zařízení. Podpora může spočívat zejména v úpravě organizace pobytu a výchovně-vzdělávací činnosti, formě komunikace, využití pomůcek, personální podpory a úpravě podmínek poskytování školských služeb. Domov spolupracuje se žákem, jeho zákonným zástupcem, školou a školským poradenským zařízením a účinnost podpory průběžně vyhodnocuje**.**

Využívání efektivních metod pedagogiky volného času:

Volnočasové poradenství – informace, analýza, reflexe

Komunikativní animace volnočasových aktivit – probuzení osobního zájmu, objevení osobních schopností, umožnění komunikace, zlepšení

sociální vnímavosti, zprostředkování impulzů probouzejících tvořivost, rozvoj společensko-kulturních iniciativ, povzbuzení ke společným akcím a vzájemné pomoci ve skupině.

Participativní plánování volného času – usměrňování vývoje metod a procesů, umožňujících participaci veřejnosti na plánování – zlepšení vztahů mezi jedincem, veřejným děním a společností.

Zkvalitňování materiálně technických a personálních podmínek, soustavy interpersonálních vztahů, tvorba pravidel, režimová opatření.

4. Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, definují upřednostňované cíle, metody a formy práce, prostředky, aktivity, případně příležitosti a pravidla.

Kompetence k učení a sebevzdělávání

Tyto kompetence jsou nezbytné pro organizaci a řízení vlastního učení, pro získávání a uplatnění nových znalostí a pro schopnost aplikovat tyto kompetence v různých situacích, kontextech včetně vlastního učení a řešení problémů ve vzdělávacím procesu, ve společnosti i při výkonu pracovních činností.

Žák:

- organizuje a řídí vlastní učení, poznává své schopnosti a hodnotí je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení
- umí vyhledávat a kriticky hodnotit informace a jejich zdroje
- využívá nabytých vědomostí a dovedností, prohlubuje je
- zvládá neúspěch, je psychicky odolný
- poznává smysl učení, motivuje se pro další učení, pozitivně hodnotí jeho přínos pro svůj život, chápe sebevzdělávání jako celoživotní proces

Strategie vychovatele:

- vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení
- podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch
- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií
- spolupracuje s rodiči, školou a dalšími institucemi

Kompetence sociální a personální

Tyto kompetence jsou předpokladem pro uplatnění ostatních kompetencí. Jejich obsahem je dosažení schopnosti a ochoty k takovému kontaktu se společností, při němž se budují vztahy /společenství/ a odbourávají se sociální bariéry

Žák:

- dokáže porozumět sám sobě, zvládá své chování, je schopen sebereflexe, koriguje vlastní chování, je schopen poznávat a tolerovat odlišnosti lidí

- umí se vyrovnat se složitými životními situacemi, zná základy duševní hygieny
- stanovuje si cíle a priority s přihlédnutím ke svým schopnostem, zájmové orientaci a životním podmínkám (sebepojetí /self – concept/, sebedůvěra /self – efficacy/ = sebepoznání /self – management/ + sebehodnocení /self- esteem/)
- je schopen adaptovat se na měnící se pracovní a životní podmínky a tvořivě je ovlivňuje, respektuje pravidla života ve společenství
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracuje v týmu a uplatňuje v něm své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry

Strategie vychovatele:

- napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání
- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve vrstevnické skupině, ve společenství (domově)
- všestranně napomáhá žákovi adaptovat se na měnící se sociokulturní, materiální a organizační podmínky
- podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu

Kompetence komunikativní

Tyto kompetence představují schopnost sdělovat a chápat, navazovat vztahy v různých sociálních kontextech

Žák:

- rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti ve všech sociálních rolích /občanské, společenské, rodinné, profesní aj./
- rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru verbálním, neverbálním, písemným projevem
- je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a kontrolovaných emocích
- ovládá základní pravidla společenského chování, sebeprezentace, etikety, adekvátně vystupuje na veřejnosti

Strategie vychovatele:

- učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativní dovednosti, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem
- vede žáka k diskuzi o informacích a k věcné argumentaci, dává mu prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem věcné a konstruktivní komunikace
- předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho plnohodnotný, zdravý a aktivní život v DM i mimo něj

Kompetence k řešení problémů

Tyto kompetence zahrnují formy jednání, potřebné pro efektivní a konstruktivní začlenění do různých oblastí života společnosti, řešení životních situací a vyrovnávání se s nimi.

Žák:

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky nebo varianty řešení
- využívá své schopnosti, vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, vyhledává informace k jejich řešení, pružně reaguje na nové situace
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, argumentaci dokládá důkazy, ověřuje prakticky správnost metod, důvěryhodnost informací užívaných při rozhodovacím procesu, osvědčené postupy aplikuje při řešení jiných problémových situací
- uplatňuje základní myšlenkové operace /srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci/ ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a kreativních činnostech
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází alternativy řešení, zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky

Strategie vychovatele:

- učí žáka uplatňovat základní myšlenkové operace a postupy při vyrovnávání se s problémy, hodnotí jeho kroky
- aktivně žákovi napomáhá adaptovat se na nové podmínky života – metodami zážitkové pedagogiky, vrstevnickými aktivitami, projektovými metodami aj.
- motivuje žáka k získávání informací potřebných k vyrovnávání se s problémy a ověřování jejich efektivnosti

Kompetence k trávení volného času

Tyto kompetence rozvíjejí schopnost relativně samostatné koexistence jedince ve společnosti, tzn. ochotu a schopnost ke svobodě, solidaritě a zodpovědnosti, vlastní kreativní činnosti, komunikativnímu jednání, sociální angažovanosti a účasti na společenském životě. Tím vytvářejí prostor pro vzdělávání a sebeuplatnění jedince.

Žák:

- umí účelně trávit volný čas, čelí nudě, prázdnotě, aktivně odpočívá
- orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých individuálních zájmů, talentu a schopností
- chápe význam rozvoje zájmů a zdravého životního stylu pro utváření self - concept
- rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování)
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a žije podle nich,
- odolává všem formám sebedestruktivního (rizikového) chování a jednání

- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- zapojuje se do organizace života v DM a aktivit VMV, podílí se na přípravě, organizaci a realizaci vzdělávání a výchovy v době mimo vyučování

Strategie vychovatele:

- využívá základních metod pedagogiky volného času: volnočasové poradenství, animace volnočasových aktivit, participativní plánování aj., vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka
- učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti
- realizuje vrstevnický program prevence rizikového chování (dle školní preventivní strategie)
- vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve všech sférách života
- modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti a metody skupinové práce se žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost aktivitu

Kompetence občanské

Tyto kompetence umožňují začlenění a efektivní uplatnění jedince ve společnosti (JÁ, OBČAN, STÁT, TRH PRÁCE..)

Žák:

- stanovuje si osobní cíle vycházející z jeho potřeb a zájmů, ale i z potřeb širšího společenství
- aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás i ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- v rámci plurality a multikulturního soužití vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, zaujímá k nim zodpovědné postoje
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, asertivní, chápe potřeby a postoje druhých, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady efektivní komunikace a demokratické principy řešení
- hájí svá práva, vystupuje proti jejich potlačování u ostatních, dbá na dodržování zákonů a jiných pravidel, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou pomoc

Strategie vychovatele:

- využívá metod aktivního sociálního učení – celkové klima DM /při VMV/ založené na spolupráci, partnerství, respektu a dialogu – vytváří demokratickou atmosféru
- motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi, schopnosti přijmout kompromis, rozvíjí schopnost kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnost obhajovat lidská práva a svobodu svou i jiných

- vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě ho hodnotí, objasňuje význam pravidel, řádu pro fungování společenství (malá sociální skupina, třída, škola, stát..), vychovává k úctě k zákonu
- podporuje angažovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat (prosociálnost), respektovat odlišnosti
- vede žáky k odpovědnému jednání a využívá nácviku pozitivním upevňováním v situacích, kdy žák neohrožuje a nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem,
- umožňuje žákům podílet se na péči a spoluvytváření těchto hodnot ve svém okolí

III. Vzdělávací program domova mládeže – výchova mimo vyučování na SŠ a VOŠ cestovního ruchu České Budějovice

1. Charakteristika a účel ŠVP

ŠVP je rámcovým programem pro práci vychovatelů a ostatních pedagogických pracovníků se žáky

- vymezuje kompetence, kterých má žák dosáhnout
- stanovuje prioritní výchovné cíle pro vychovatele
- stanovuje upřednostňované postupy, formy a metody vzdělávání
- respektuje věkové a osobnostní zvláštnosti žáků (členění programu do cyklů)
- je otevřeným programem, který dále dotvářejí pedagogičtí pracovníci dle svých schopností, vědomostí a dovedností v souladu s poznatky současné vědy a v duchu pojetí vzdělávání a výchovy jako veřejné služby, v jednotlivých částech program přizpůsobují podle zralosti a potřeb žáků s důrazem na individuální přístup
- je podkladem (osnovou) pro plánování výchovné činnosti vychovatele a výchovné skupiny na školní rok

1/ A. Druhy a zaměření výchovných programů

Podle typu škol a délky studia žáků a studentů

a/ program pro žáky středních škol s délkou studia 2, 3, 4 roky
b/ program pro studenty vyšších odborných škol s délkou studia 3 roky

Podle zaměření výchovy:

Výchova osobnostní
Výchova k demokratickému občanství
EVVO
Mediální výchova
Estetická výchova, čtenářská, divácká gramotnost
Výchova ke zdravému životnímu stylu
Výchova k učení, sebevzdělávání, profesionální přípravě

Tématicky:

10 celků – témata VMV pro jednotlivé měsíce jednoho školního roku (viz. níže)

2. Obsah výchovného programu, charakteristika cyklů vzdělávání

2.1.

1. cyklus: Vítej mezi nás v přátelském domově…

Cíl: učíme se společně žít v novém společenství

Adaptace, první kontakt: pro žáky 1. ročníků, individuálně přizpůsobený žákům se speciálními vzdělávacími potřebami dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění. Jejich začleňování, integraci do výchovně vzdělávacího procesu bude průběžně věnována zvláštní pozornost.
Poznáváme se, učíme se toleranci, poznáváme výhody kooperace, podílíme se na konstituci skupiny, jejích pravidel. Práce se skupinovou dynamikou.

2. cyklus: Žijeme spolu v přátelském domově

Cíl: respektujeme se, inspirujeme se, obohacujeme se navzájem

Osobnostní rozvoj, identifikace se společenstvím – pro žáky 2.,3.,4. ročníků středních škol, individuálně přizpůsobený žákům se speciálními vzdělávacími potřebami dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění. Jejich začleňování, integraci do výchovně vzdělávacího procesu bude průběžně věnována zvláštní pozornost. Posilování vazeb, práce se skupinovou dynamikou, interiorizace pravidel, koheze, kooperace. Hlavní část programu, dochází k upevňování a praktickému uplatňování kompetencí.

3. cyklus: Spoluvytváříme přátelský domov

Cíl: co umíme, nabízíme i vám

Integrace, zralost, aktivní participace, sebereflexe, uplatňování získaných kompetencí na základě poznání, jejich prohlubování, zkvalitňování. Pro žáky 3. a 4.ročníků středních škol, individuálně přizpůsobený žákům se speciálními vzdělávacími potřebami dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění. Jejich začleňování, integraci do výchovně vzdělávacího procesu bude průběžně věnována zvláštní pozornost.

Osobnostní výchova, výchova k demokratickému občanství, mediální výchova

1. cyklus

strategie:

- v rámci skupinových seminářů utváření kolektivu, vybudování struktury, vzájemné seznamování a poznávání se, utváření pravidel skupiny
- naučit žáky adaptovat se v různých sociálních skupinách a prostředích
- rozvíjet u žáků tvořivost, nabídnout dostatek podnětů k efektivnímu využívání volného času – pomoc při tvorbě školního časopisu
- ustanovení žákovské samosprávy – pomoc při organizaci voleb do domovní rady, příprava volební kampaně
- seznámit žáky s krizovými centry, s možnostmi, kde hledat odbornou pomoc, se schránkou důvěry

kompetence:

- žák se orientuje v novém prostředí a skupině, zvládá odloučení od domova, zná svoji pozici (roli) ve skupině (kolektivu), spolupodílí se na tvorbě pravidel skupiny, respektuje je
- žák umí pracovat se základními počítačovými programy – přepsat a upravit článek pro školní časopis, umí připravit a zajistit pomůcky pro volby do DR, předkládá náměty a spolupracuje s DR
- ví, kde jsou umístěny schránky. důvěry, zná možnost využití emailové schránky důvěry, zná metodika SPJ

2. cyklus

strategie:

- sebepoznání: poznávat svůj temperament, motivaci, schopnosti
- více než soutěživost zdůrazňovat spolupráci, aby se žáci nesoustředili pouze na sebe, seznámit s dalšími institucemi – Tyfloservis, Hasičský záchranný sbor JK
- zaměřit se na vlastní tvorbu žáků, vést k uplatňování vlastních nápadů
- přispívat k tomu, aby žáci uměli vyjádřit svůj postoj k nežádoucím jevům, upozorňovat na formy rizikového chování

kompetence:

- žák umí pojmenovat své potřeby, zájmy, zvyky, schopnosti, vlastnosti, jak temperament ovlivňuje jeho chování
- žák zná základy průvodcovství, ví, jak pomoci nevidomému, zná základní pomůcky pro nevidomé, centra
- ví, jak funguje integrovaný záchranný systém, umí poskytnout první pomoc, ví, jak se chovat v krizových situacích, zná tísňová telefonní čísla
- zvládá vytvořit základní koncept školního časopisu, přispívá vlastní tvorbou, umí pracovat se složitějšími počítačovými programy – počítačovou grafikou, úprava fotografií a obrázků
- umí vyjádřit svůj postoj k nežádoucím jevům, rozeznává rizikové formy chování, umí poradit jiným, zná adresář s odbornou pomocí v Č. B.
- aktivně se zapojuje do organizace voleb do DR – moderátor, umí si připravit svůj volební program

3. cyklus

strategie:

- nechat žáky prozkoumat, jakým způsobem své vztahy navazují, prožívají a utvářejí, role muže a ženy, lidská sexualita a rizika s ní spojená, plánované rodičovství
- formovat sociální a emoční inteligenci žáků, posilovat volní vlastnosti osobnosti
- podporovat samostatnou redakční práci na školním časopise
- vést k samostatnosti, k zvládání řešení problému, zvládání organizačních záležitostí

kompetence:

- žák se orientuje ve svých vztazích k druhým lidem, dokáže spolupracovat v kolektivu
- chápe základní principy fungování demokratických mechanismů ve společnosti
- zná adresář s odbornou pomocí a krizová centra s odbornou pomocí v Č. B. a ve svém trvalém bydlišti a okolí
- umí publikovat na internetu: tvoří školní časopis na webových stránkách, vede redakční radu
- umí zorganizovat volby do domovní rady, pracuje zcela samostatně

Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu, sport

1. cyklus

strategie:

- rozvíjet schopnosti aktivního trávení volného času
- vytvářet návyky pro udržení zdravého životního stylu
- utvářet kladný vztah k pohybu
- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj péče o tělo a hygienu
- rozvíjení sportovních zájmů a zálib
- učit žáky poznávat vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- podporovat aktivní sportování
- učit žáky základům první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- učit žáky dodržovat pravidla při sportu, v celém životě

kompetence:

- umí organizovat a řídit vlastní volný čas
- zná vlastní tělesné předpoklady a možnosti pro aktivní tělesnou činnost
- vnímá příjemné prožitky z vlastní pohybové sportovní činnosti
- umí vyslechnout a přijmout pokyny vychovatele
- zná základy první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- umí zvládat jednoduché pohybové aktivity při sportu

2. cyklus

strategie:

- rozvíjet individuálních schopnosti žáků
- učit žáky osvojení návyků péče o své tělo a hygienu při i po cvičení
- učit žáky odpovědně pracovat v týmu a citlivě vnímat okolí
- učit žáky vyjádřit vlastní pocity při jednotlivých prožitcích
- vést žáky ke zvyšování sebevědomí při soutěžích a závodech
- učit žáky dovednosti organizovat pohybové činnosti
- učit žáky otevírat prostor pro diskusi o taktice družstva, kolektivu
- rozvíjet u žáků spolupráci uvnitř sportovního kolektivu
- učit žáky schopnosti hrát fair-play a umění prohrávat

kompetence:

- vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic
- vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu vzhledem ke svým fyzickým i psychickým možnostem
- rozvíjí své zájmy a záliby
- umí účelně trávit svůj volný čas
- umí zvládat složitější pohybové činnosti
- dokáže se aktivně zapojit do více sportovních aktivit
- umí chápat sport jako prostředek duševní hygieny a psychické vyrovnanosti, jako způsob překonávání negativních jevů, jako vhodnou náplň volného času

3. cyklus

strategie:

- učit žáky dokázat kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- učit žáky kriticky zhodnotit výsledky a najít řešení k případnému zlepšení
- učit žáky vztahy fair-play přenášet do života
- učit žáky k výsledkům přistupovat k výsledkům své sportovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, respektovat názory ostatních

kompetence:

- umí říci ne na nevhodné aktivity
- umí vhodně relaxovat
- dokáže kompenzovat pracovní nasazení a stres vhodnými a kvalitními aktivitami
- přijímá a plní svěřené úkoly
- organizuje a částečně řídí cvičební program
- je schopen ovládat své jednání a chování a jednat v duchu fair-play
- čerpá ponaučení ze zkušenosti druhých
- dokáže se chovat zodpovědně v krizových situacích a umí poskytnout pomoc druhým
- využívá znalosti a zkušenosti získané během sportovních aktivit pro přípravu na budoucnost
- dokáže vnímat nejrůznější problémové situace a umí plánovat způsob řešení problémů
- dokáže hledat vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- umí přijímat a rozdělovat úkoly v rámci sportovního družstva

Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu – výživa a péče o fyzické a duševní zdraví, harmonické mezilidské vztahy

1.cyklus

strategie:

- vést žáky k dodržování správného denního režimu,
- pochopení významu pohybu, relaxace, vyváženosti ve stravování a jeho významu pro zdraví a krásu,
- napomáhat budování vlastní image – sebeuvědomění, sebeprezentace
- motivace k návštěvě kurzů společenské výchovy a tance
- vést k zodpovědnému chování v oblasti partnerských vztahů sexuální výchovou a výchovou k reprodukčnímu zdraví

kompetence:

- zná základní zákonitosti o stavbě a funkci lidského organismu,
- uplatňuje poznatky zdravé výživy, životosprávy ve svém denním režimu
- pečuje o osobní hygienu, estetický vzhled, dodržuje zásady kultury stolování a bydlení
- volí vhodný oděv pro různé příležitosti dle typu postavy
- zná a uplatňuje zásady bezpečného sexu, prevence pohlavních nemocí, AIDS

2. cyklus

strategie:

- usilovat u žáků o pozitivní změny tělesného sebepojetí
- vést žáky ke kritickému zhodnocení mediálního obrazu krásy
- vést žáky k posouzení prospěšné kultivace a estetizace vzhledu
- napomáhat k formulaci pravidel partnerského soužití, rodinných vztahů, reprodukčního zdraví
- podporovat vlastní kreativitu žáků při přípravě školních společenských akcí.

kompetence:

- uplatňuje své osobnostní charakteristiky a názory při výběru oděvu, celkové úpravě vzhledu
- zná základní pojmy stylingu (líčení, úprava účesu, barevná typologie, vhodná volba oděvu pro různé příležitosti a typy postavy)
- chápe důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny, společnosti, umí nalézt pomáhající instituce

3.cyklus

strategie:

- realizace programu výrazně aktivní formou: modelové, projektové situace poskytující návody k řešení problémů
- rozvoj schopnosti přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- metodická podpora kreativity žáka při tvorbě a ovlivňování životního prostředí, životního stylu

- metodická podpora kreativity žáků při přípravě a realizaci společenských akcí školy
- poradenství při tvorbě stylu osobnosti

kompetence:

- vlastními nápady a návrhy dotváří prostředí a vzhled svého okolí, domova, školní třídy, prostor v domově mládeže
- dokáže vytvořit vlastní osobitý outfit
- využívá znalosti a vědomosti z oboru péče o tělesné i duševní zdraví
- umí vyhledat a použít odbornou pomoc (sociální patologie, partnerské vztahy, sexualita)
- připraví a zrealizuje školní společenské akce – Workshopy, soutěže, přehlídky

Estetická výchova – čtenářská a divácká gramotnost

1. cyklus

strategie:

- při poznávacích vycházkách do okolí Rudolfova a do Českých Budějovic seznámit žáky s různými typy kulturních zařízení: divadla, kina, výstavní síně. knihovny apod.
- vhodný výběr divadelních a filmových představení dle věkové a kulturní vyspělosti, dle finanční dostupnosti
- Večery v knihovně – zaujmout a získat žáky pro četbu vhodně vybranými tituly
- seznámit je s Výpůjčním řádem
- doporučit žákům z naší filmotéky DVD jako vhodné doplnění školní četby
- kultivace historického vědomí

kompetence:

- rozvinuta schopnost získávat informace z různých zdrojů, přehled o médiích ve své zájmové oblasti
- schopnost přiměřeného vyjadřování v různých situacích, asertivního chování
- schopnost formulovat a obhajovat své postoje
- seznamují se s tituly v knihovně, s využitím pro odpočinek i vzdělávání
- znají základní data o historií města, významné instituce

2. cyklus

strategie:

- respektovat návrhy žáků při výběru kulturních představení, uvítat pomoc při propagaci a při organizaci návštěv divadel, kin, výstav
- vybírat i náročnější představení, upevňovat pravidelnost
- pokračovat pravidelně s Večery v knihovně
- průběžně získávat od žáků tipy na doplnění knih a DVD v knihovně
- tipy, jak využít naučnou literaturu v praxi
- pro zájemce postupné seznamování s knihovnickou činností (řazení knih, péče o ně, rozlišování naučné literatury apod.)
- umět využít internet, informační centrum k získávání informací o nabídce kin, divadel a jiných kulturních zařízení

kompetence:

- rozvinuto estetické vnímání, rozpoznávání kvality uměleckého sdělení
- rozvoj schopnosti interpretace uměleckého díla – význam umění pro život člověka
- žáci si dokáží zjišťovat informace (např. o programech) z různých zdrojů, orientují se v nabídce
- osvojují si samostatné, uvědomělé a zodpovědné jednání
- osvojují si schopnost empatie, rozvíjí vkus
- osvojují si schopnost shromažďovat si informace z naučné literatury pro další rozvoj

3. cyklus

strategie:

- formovat systém kulturních hodnot a tím zabránit snadné manipulaci a intoleranci u žáků
- při výběru děl se zaměřovat na současnou tématiku, doporučovat tituly různých autorů a žánrů, srovnávat
- vést k esteticky tvořivým aktivitám
- využívat ke studiu odbornou literaturu – časopisy, knihy
- při Večerech v knihovně – náročnější dramaturgie, vlastní přínos a přednes žáků

kompetence:

- dokáží ve svém životním stylu uplatňovat estetická kritéria
- aktivně se zúčastňuje diskuse, je přitom tolerantní k estetickému vkusu, cítění a zájmu druhých lidí
- ctí a chrání materiální i kulturní hodnoty
- umí hledat v nabídce programů kin, divadel, koncertů, umí rozeznat vhodné a nevhodné
- umí se jasně a srozumitelně vyjadřovat, chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti

Estetická výchova - tvůrčí dílna

1. cyklus:

strategie:

- navázat na znalosti a dovednosti ze základní školy v oblasti jednoduchých malířských technik, sochařství, modelování a zpracovávání přírodních materiálů
- vést žáky k dovednosti vhodně a účinně používat různý výtvarný materiál
- rozvíjet zručnost a tvůrčí fantazii žáků
- učit žáky dodržovat pravidla bezpečnosti v tvůrčí dílně
- učit žáky vytrvalosti, usilovat u žáků o pozitivní prožitek z úspěchu, motivace k vlastní aktivitě
- posilovat sebevědomí žáků a jejich vlastní výtvarné vyjádření
- učit žáky poznávání různých oborů lidské činnosti, získávání pracovních zkušeností
- učit žáky správným technologickým postupům při práci

kompetence:

- prakticky si osvojuje pracovní postupy podle návodu, zvládá základní výtvarné techniky
- umí využívat ladění barevného spektra
- umí používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci
- při práci si samostatně plánuje svoji činnost, seznamuje se se základy výtvarných projektů
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- na základě teoretických znalostí a své fantazie a představivosti volí správné motivy, dekory, barvy a kombinace jednotlivých technik

2. cyklus:

strategie:

- učit žáky pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- vést žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k práci a vést je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožnit žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vést žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vést žáky k volbě vhodných výtvarných technik a materiálů, ke schopnosti posuzovat umělecké dílo a k dovednosti subjektivně posoudit vlastní tvorbu
- zprostředkovávat žákům seznamování se s výtvarnými díly významných umělců, umožňovat jim návštěvy výstav výtvarného umění
- žák provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem

kompetence:

- při své tvorbě využívá osobnostní výtvarný cit a fantazii
- tvořivě promýšlí pracovní postupy
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- vytváří pravidla spolupráce, respektuje názory jiných, spoluvytváří příjemnou atmosféru při práci nad výtvarnými projekty
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- má osvojeny základy problematiky ruční dekorativní výroby

3. cyklus

strategie:

- usilovat o zdokonalování spolupráce ve skupině a o schopnost hodnotit svoji práci
- učit žáky reálně a kriticky posoudit výsledky své práce
- učit žáky posuzovat materiály z hlediska jejich bezpečnosti, volit pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí
- vést žáky k využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

kompetence:

- samostatně řeší problémy různými způsoby
- vytváří výrobky přiměřenými pracovními postupy na základě své představivosti
- využívá prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu
- dovede organizovat práci skupiny a efektivně při ní komunikovat
- zapojuje se aktivně do přípravy, organizace a realizace aktivit v rámci výchovy mimo vyučování
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- umí říci ne na nevhodné aktivity

Environmentální výchova

1. cyklus

strategie:

- vést žáky k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- učit žáky vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
- působit na utváření životního stylu a hierarchie životních hodnot ve smyslu potřeb udržitelného rozvoje
- seznamovat žáky s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- vést žáky k praktickým činnostem souvisejících s údržbou okolí školy, domova mládeže
- ukazovat žákům modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- poskytovat znalosti, dovednosti a pěstovat návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- praktickými formami vést žáky k poznávání rozmanitosti přírody a životního prostředí, propojovat informace s osobní zkušeností
- vést žáky k třídění odpadu na domově mládeže, šetření energiemi, efektivní větrání pokojů
- učit žáky mít rádi místo, kde žijí a znát jeho přírodní i kulturní specifika, včetně jeho „genia loci“
- různými formami si připomínat významné světové dny týkající se životního prostředí
- vést žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví

kompetence:

- má praktické dovednosti a návyky pro běžné denní činnosti napomáhající ke zlepšení životního prostředí
- orientuje se v základních ekologických pojmech
- chápe význam správného nakládání s odpady, dokáže správně třídit
- uvědomuje si krásu přírody a mimolidského světa, ale i krásu v harmonické symbióze společnosti s přírodou
- uvědomuje si důležitost ochrany přírody a životního prostředí jako celku

2. cyklus

strategie:

- vést žáky k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vést žáky k pochopení významu a nezbytnosti trvale udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- utvářet u žáků postoje osobní odpovědnosti za stav životního prostředí
- vést žáky k získání znalostí a dovedností týkajících se zákonitostí biosféry, vztahů člověka a životního prostředí v lokálním i globálním rozměru
- zapojovat žáky do řešení problémů souvisejících s životním prostředím a trvale udržitelným rozvojem

- v oblasti postojů vést žáka k odmítání lhostejných nebo negativních projevů k životnímu prostředí

kompetence:

- chápe souvislosti v biosféře, vztahy člověka a prostředí a důsledky lidských činností na prostředí
- umí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
- je schopen do svého běžného spotřebitelského chování doma, ve škole, ve volném čase i na pracovišti aplikovat takové zásady, aby se jeho ekologická stopa zmenšovala
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje

3. cyklus

strategie:

- vést žáky k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vést žáky k pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- umožňovat žákům podílet se na péči a spoluvytváření životního prostředí a hodnot vytvořených člověkem ve svém okolí

kompetence: žák

- chápe souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- umí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů

Témata výchovy mimo vyučování Domova mládeže při SŠ a VOŠ cestovního ruchu České Budějovice pro jednotlivé měsíce:

Září: Oči dokořán (poznávání, vztahy)

Co nás čeká nového, seznamování s okolím, novými lidmi, spolužáky, novým prostředím
Orientace v místě domova mládeže a okolí, ve městě České Budějovice, orientace ve službách, dopravě, jízdních řádech
Orientace v organizaci života ve škole, na odborném výcviku, v domově mládeže, v ostatních aktivitách školy
Soužití ve společenství (pokoj, třída, skupina, škola, pracoviště)

Pravidelné činnosti:

Seznamovací schůzky výchovných skupin, diagnostika
Zahájení činností v zájmových kroužcích, knihovně, poradenství, animace
Celorepublikový projekt EVVO – Recyklohraní – plnění úkolů z oblasti EVVO
Grilování v zahradě domova mládeže s programem – vzájemné seznámení žáků
Návštěva Hornického muzea v Rudolfově
Gurmán klub
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Zjišťování způsobů a návyků učení u žáků, rozčlenění dle typů učení
Vycházky do okolí domova mládeže, do Českých Budějovic
Pomoc při orientaci v nabídce kulturních a sportovních akcí, motivace.
Zvládání základních úkonů sebeobsluhy – samostatnost, dodržování hygienických pravidel, čistoty na pokojích, v prostorách domova mládeže
Vytváření zodpovědného postoje k ochraně životního prostředí – třídění odpadu, šetření energiemi
Principy zdravého životního stylu
Multifunkční hřiště v Rudolfově a v Hůrách – míčové hry

Příležitostné činnosti:

Zahájení divadelní sezóny, návštěvy divadel, filmových představení a galerií
Dny otevřených dveří veřejných institucí a podniků

Dny Evropského dědictví
Den české státnosti - 28. 9.
Evropský den bez aut - 22. 9.
Evropský den jazyků - 26. 9.

Říjen: Mosty (mosty k lidem, komunikace, mosty do minulosti – historie, mosty k budoucnosti)

Interpersonální vztahy, koheze, kooperace, navazování vztahů, motivace ke komunikaci
Seznámení s historií, tradice, posílení vědomí příslušnosti, poznání, sdružování, adaptace, prosazování se, udržování duševního zdraví

Pravidelné činnosti:

Zájmové kroužky – poradenství, animace, motivace.
Sportovní turnaje mezi domovy mládeže v Českých Budějovicích – volejbal, nohejbal
Celorepublikový projekt EVVO – Recyklohraní – plnění úkolů z oblasti EVVO
Naučná stezka Člověk a krajina – aktivity sportovní a EVVO
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Grilování v zahradě domova mládeže s programem – upevňování vztahů napříč výchovnými skupinami
Charitativní sbírka Bílá pastelka – pomoc pro osoby se zrakovým postižením
Návštěva Hvězdárny a Planetária v Českých Budějovicích
Gurmán klub
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Vrstevnické semináře
Dramatická výchova
Neformální rozhovory – příprava na vyučování, organizace studia
Orientace v knihovně, čtenářská a divácká gramotnost
Multifunkční hřiště v Rudolfově a v Hůrách – míčové hry

Příležitostná činnost:

Přehlídka amatérských divadel Budějcká Thálie
Kulturní a společenské akce u příležitosti oslav státního svátku ČR
Magistrát města Českých Budějovic, Městský úřad a Muzeum hornictví Rudolfov
Ekologizace vnějšího prostředí domova mládeže

Mezinárodní den ochrany zvířat – 4. 10.
Světový den duševního zdraví – 10. 10.
Světový den výživy – 16. 10.
Den spojených národů – 2410.
Den vzniku samostatného čsl. státu – 2810.

Listopad: Pod lampou (kultura, tvořivost, slovesná kultura)

Kulturní sezóna je již v plném proudu, můžeš si číst, můžeš tvořit, podporovat samostatnost, spontánnost, originalitu při tvorbě, klademe důraz na týmovou práci, na iniciativu a pohotovost, duševní hygienu

Pravidelné činnosti:

Večery nad knihou v knihovně domova mládeže
Den otevřených dveří školy a domova mládeže – prezentace VMV, tvůrčí dílny
Celorepublikový projekt EVVO – Recyklohraní – plnění úkolů z oblasti EVVO
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Gurmán klub
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Příprava na advent – tvůrčí dílna, výzdoba prostor školy a domova mládeže
Vrstevnické semináře – prevence rizikového chování
Zájmové kroužky – poradenství, animace, motivace
Vztah k handicapovaným lidem - spolupráce s Tyfloservisem, ČČK

Příležitostné činnosti:

Návštěvy divadelních představení amatérských souborů – přehlídka
Cvičná evakuace domova mládeže
Klasifikační porada – hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání
Třídní schůzky – konzultace

Den proti drogám - 11.11.
Mezinárodní den tolerance - 16.11.
Den boje za svobodu a demokracii - 17.11.
Světový den televize - 21.11.

Přehlídka škol – Vzdělání a řemeslo

Prosinec: Čas inspirace (tradice, rodina, mezilidské vztahy)

Seznamování s tradicemi, kulturou křesťanství, historií
Pozitivní přístup k životu, morální a duchovní hodnoty, prosociální chování
Rozvíjet vlastní kreativitu a aktivitu

Pravidelné činnosti:

Vánoční zvyky a tradice – pečení perníčků, pečení a zdobení perníkové chaloupky, příprava občerstvení na rozsvícení vánočního stromu – Gurmán klub
Exkurze žáků – Adventní Vídeň
Rozsvícení vánočního stromu v zahradě domova mládeže s programem
Práce v tvůrčí dílně – výroba adventních věnců, vazeb, zdobení stromečku
Mikulášský turnaj domova mládeže ve stolním tenisu chlapců a dívek
Celorepublikový projekt EVVO – Recyklohraní – plnění úkolů z oblasti EVVO
Kampaň Červená stužka, Světový den boje proti AIDS
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Předvánoční posezení v knihovně, ve skupinách, rozhovory s vychovateli – vánoční zvyky
Vánoční výzdoba domova mládeže a školy
Společné bruslení na venkovním kluzišti na Náměstí Přemysla Otakara II.

Příležitostné činnosti:

Návštěvy výstav – řemeslné trhy, předvánoční kulturní akce v Českých Budějovicích, Jihočeské muzeum

Světový den boje proti AIDS - 1.12.
Den lidských práv - 10.12.
Den lidské solidarity - 20.12.

Vánoční svátky

Leden: Jsi IN?
(sociální interakce a rozvoj osobní identity, integrity)

Společenská výchova, zdravý životní styl, budování image, celkové rozvíjení a prohlubování estetického cítění, móda, vkus a vlastní individualita – součást životního stylu a prostředí
Kultura chování a oblékání a módní siluety. Schopnost vhodného výběru oděvu, účesu, líčení a doplňků
Sebeobslužné činnosti – žehlení oděvu, drobné opravy oděvů /šicí dílna/

Pravidelné činnosti:

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve škole i v DM
Turnaj v šipkách na domově mládeže
Turnaj v šipkách mezi domovy mládeže – SOŠE Hluboká nad Vltavou
Den otevřených dveří školy a domova mládeže – prezentace VMV, tvůrčí dílny
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Gurmán klub
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Kontrola studijních výsledků, individuální pomoc, motivace k lepším studijním výsledkům, možnosti dalšího vzdělávání včetně zájmového
Poradenství – animace volnočasové aktivity
Společenská výchova – etiketa, taneční kurzy
Neformální rozhovory – společenská výchova, styling, móda

Příležitostné činnosti:

Organizace, návštěva maturitních plesů
Filmová a divadelní představení
Přednáška – seminář, povídání o módě, volbě oděvu podle typu postav, šicí dílna, základy šití.
Planetárium České Budějovice

Den obnovy samostatného českého státu – 1. 1.
Tři králové – charitativní sbírky - 6.1.
Den památky obětí holocaustu - 27.1.

Únor: Hravě žiji zdravě (sport, pohyb a volný čas)

Prevence rizikového chování, zdravý životní styl
Upevňování sociálních vazeb, koheze

Pravidelné činnosti:

Gurmán klub: Soutěž kuchařských týmů
Soutěž Silák roku – posilovna domova mládeže
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Zájmové vzdělávání – program volnočasových aktivit
Domovní rada – pravidelné schůzky, prostor pro vlastní akce žáků
Večery v knihovně
Neformální rozhovory se žáky – participace na životě domova mládeže

Příležitostná činnost:

Tradiční masopustní koleda, lidové tradice
Vycházky do přírody - EVVO, bruslení, hry na sněhu

Světový den mokřadů – 2. 2.
Mezinárodní den mateřského jazyka - 21.2.

Březen: EVVO - životní styl v duchu trvale udržitelného rozvoje

alternativní zdroje energie, význam separace odpadu, nakládání s odpadem

Pravidelné činnosti:

Vědomostní soutěž Riskuj se zaměřením na EVVO, rozvoj vnímání a citlivého přístupu k přírodě, přírodnímu a kulturnímu bohatství – na domově mládeže
Exkurze v ZOO Hluboká nad Vltavou, vycházka s výukovým programem
Jarní gruntování – motivace k aktivnímu zapojení do péče o životní prostředí – co do přírody nepatří
Exkurze v Tyfloservisu – odborná pomoc pro osoby se zrakovým postižením
Gurmán klub
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Zapojení v projektu Recyklohraní – školní recyklační program
Spolupráce s centry ekologické a globální výchovy Krasec, Calla, Cassiopea
Péče o zeleň na domově mládeže
Vycházky do přírody – smyslové vnímání přírody a jejích proměn
Neformální rozhovory se žáky – motivace k zájmu o problematiku –DVD, televizní pořady, knihovna DM
Práce v tvůrčí dílně – zpracování přírodnin, keramiky

Příležitostné činnosti:

Návštěva výstavy – alternativní zdroje energie
Návštěva Hvězdárny a planetária
Terénní programy – zapůjčení výukových pomůcek a souborů – ROSA, CALLA
Besedy k EVVO v Galerii Měsíc ve dne – Zelené čtvrtky

Mezinárodní den žen - 8.3.
Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace - 21.3.
Světový den vody - 22.3.
Světový den meteorologie - 23.3.

Duben: Malovaná tradice
Evropa - historie, tradice, mezilidské vztahy

Evropská unie a Česká republika ve světovém kontextu, zachování národní identity, kultury v multikulturním světě
Respekt k národnímu, evropskému, světovému kulturnímu a přírodnímu dědictví
Rozvíjení komunikativních kompetencí – cizí jazyky, média
Základní lidská práva

Pravidelné činnosti:

Soutěž Riskuj se zaměřením na historii, zeměpis, kulturu – ve spolupráci s domovy mládeže v Českých Budějovicích
Den Země – úprava okolí DM, obce, zapojení do akcí v Českých Budějovicích
Práce v tvůrčí dílně – velikonoční dekorace
Gurmán klub
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Velikonoční výzdoba DM a školy
Večery v knihovně – neformální rozhovory, poradenství, animace – tradice, velikonoční zvyky, vhodné akce, TV programy
Návštěva venkovních sportovišť na Rudolfově, bazén

Příležitostné činnosti:

Návštěvy výstav s multikulturní tématikou
Vycházky do přírody – jarní proměny

Světový den zdraví - 7.4.
Den vzdělanosti - 7.4.
Den Země - 22.4.
Mezinárodní den památek a historických sídel

Velikonoční svátky

Květen: Ruku v ruce
Prevence sociálně patologických jevů, rizikového chování

Zdravá rodina, civilizační choroby
Koheze, kooperace, pozitivní vnímání života, vrstevnický princip

Pravidelné činnosti:

Naučná stezka Cesta kolem hornického města – historie hornictví v okolí Rudolfova + plnění úkolů z oblasti: zdravověda, EVVO, práce s mapou, sportovní aktivity
Den proti drogám – domov mládeže
Gurmán klub
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže
Návštěva divadelního představení

Průběžné činnosti:

Neformální rozhovory se žáky – distribuce pomoci v krizových situacích
Svátek matek, tradice a zvyky – pálení čarodějnic, máje
Relaxace, odpočinkové programy
Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání
Návštěva venkovních sportovišť na Rudolfově, bazén
Vlastní činnosti žáků – domovní rada

Příležitostné činnosti:

Návštěva filmových a divadelních představení, koncertů
Výstavy spojené s tématy státních svátků 1. a 8.5.
Poradenství, animace – výběr literatury, TV pořadů s uvedenou tématikou

Svátek práce - 1.5.
Světový den svobody tisku - 3.5.
Květnové povstání českého lidu - 5.5.
Den vítězství - 8.5.
Mezinárodní den pro biologickou diverzitu – 22. 5.
Světový den bez tabáku - 31.5.

Červen: Za poznáním
Mediální výchova, cestování, turistika, kultura

Informační technologie, poznávání – neformální, informální vzdělávání

Pravidelné činnosti:

Vědomostní soutěž Riskuj mezi domovy mládeže v Českých Budějovicích a okolí – historie, zeměpis, gastronomie, společenská výchova, základy první pomoci, EVVO – na domově mládeže
Grilování v zahradě domova mládeže s programem a soutěžemi – rozloučení se staršími spolužáky
Gurmán klub
Pravidelné sportovní aktivity na domově mládeže

Průběžné činnosti:

Péče o zeleň na domově mládeže
Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání včetně zájmového
Ukončování studia, ubytování žáků a studentů
Letní kulturní léto – festival v Českých Budějovicích, program v dalších městech – Jihočeská centrála cestovního ruchu
Návštěva venkovních sportovišť na Rudolfově, bazén
Hornické slavnosti v Rudolfově
Orientace v jízdních řádech a turistických mapách, vyhledávání a výběr turistických destinací z nabídkových katalogů, tisku, internetu s ohledem na vlastní možnosti, fyzickou zdatnost – druhy relaxace. Neformální rozhovory o prázdninových aktivitách

Příležitostné činnosti:

Muzeum flašinetů a hracích strojků v Lišově
Výšlap ke Středu Evropy – locus perennis
Exkurze u Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje

MDD - 1.6.
Světový den životního prostředí - 5.6.
Vyhlazení obce Lidice - 10.6.
Den památky obětí komunistického režimu - 27.6.

Konec školního roku

3. Podmínky pro naplnění hlavních úkolů a záměrů vzdělávání a výchovy ve vzdělávacím programu

V personální oblasti a řízení

a) Předpoklady vychovatele k realizaci vzdělávacího programu – kompetence vychovatele

Pedagogické a psychodiagnostické – řízení žákova vzdělávání a výchovy, motivace k učení, osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a ke zdravému způsobu života s ohledem na zralost žáka. Jejich součástí jsou i kompetence odborné, speciální.

Komunikativní – ve verbální i psané podobě, schopnost úspěšného jednání se žáky i rodiči, spolupracovníky, schopnost vyjadřovat své myšlenky, informace i pocity a schopnost zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech.

Organizační a řídící – schopnost plánovat, organizovat a hodnotit činnosti vlastní i žákovy, rozpoznávat a soustředit se na priority, navozovat a udržovat řád a systém.

Diagnostické a intervenční – schopnost empatie, rozpoznávání příčin jevů v chování žáka a dosahování změn.

Poradenské a konzultativní – nacházení řešení diagnostikovaných problémů, schopnost řešit je ve spolupráci s kolegy, rodiči, učiteli a dalšími.

K reflexi a sebereflexi – schopnost analyzovat vlastní činnost, vyvodit ze zjištěného důsledky v podobě modifikace vlastního jednání, chování, přístupů, metod. Schopnost reflektovat zkušenosti druhých, sebevzdělávat se a přizpůsobovat se měnícím se podmínkám**.**

b) Zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- prohlubování vědomostí v pedagogických vědních oborech s důrazem na získávání nových poznatků a znalost účinných metod a forem výchovy žáků
- metodika sociální a osobnostní výchovy, prevence rizikového chování
- metodika práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- obsah a formy atraktivních oborů zájmové činnosti ve všech jejích oblastech, zejména v oblasti EVVO a mediální výchovy
- informační technologie, jazykové vzdělávání

c) Vést vychovatele ke změně postojů od tradičních forem a metod práce k modernímu pojetí vzdělávání a výchovy při realizaci vzdělávacího programu VMV. Zpracování kritérií odměňování pro posílení motivace.

d) Zkvalitnit spolupráci se školou, plánování a koordinaci činnosti metodického sdružení VMV, výchovných poradců, školního metodika prevence SPJ a koordinátora EVVO.

V oblasti obsahu a organizace vzdělávání a výchovy

a) Vést a organizovat moderní a žáky žádané obory zájmového vzdělávání, zaměřit se na cyklické akce s motivačním zaměřením, rozvíjející jeho odbornost v oboru, spontánní využívání volného času smysluplnými činnostmi – společenskovědní, přírodovědný, estetický, tělovýchovný obor, informační technologie.

b) Realizovat reedukační programy pro žáky s poruchami chování, s nevhodnými sociálními stereotypy a projevy rizikového chování i za pomoci externích odborníků.

c) Přizpůsobovat Vnitřní řád domova mládeže výchovným prioritám vzdělávacího programu, zejména v oblasti výchovy demokratického občana a socializace žáka.

V oblasti materiálně technického vybavení

Zkvalitňování a rozšiřování nabídky relaxačních a sportovních aktivit, zvláště ve venkovním areálu.
Rozšíření přístupu k informačním médiím, zvláště internetu – Wifi připojení.
Péče o esteticky a kulturně podnětné, funkčně koncipované prostředí jako výchovný prostředek.

IV. Hodnocení žáků a autoevaluace

1. Pravidla pro hodnocení žáků

a) Výstupy hodnocení – písemná souhrnná informace rodičům zletilých i nezletilých žáků obsahuje **hodnocení úrovně naplnění kompetencí žáka**:

- k učení – studijní úsilí a motivace žáka k učení, samostatnost, předpoklady k učení a jejich využití, perspektivy dalšího vzdělávání, způsob podpory vychovatelem
- **kompetence sociální a personální** – úroveň adaptace a sociální a
- **komunikativní** dovednosti, schopnost spolupráce, místo v kolektivu, způsob
- **k řešení problémů**
- ke zdravému a demokratickému způsobu života – způsob využití volného času k rozvoji zájmů, využité osobního potenciálu, zapojení se do řešení věcí společných, pomoc ostatním, akceptace pravidel, způsob uspokojování základních životních potřeb, individuální denní režim, stravování.

Poskytuje se žákům a zákonným zástupcům žáků na konci každého pololetí školního roku. V případě žáků s výchovnými problémy dle potřeby.

b) průběžná hodnotící informace žákům, zákonným zástupcům žáků (ústní, písemná forma):

- sdělení o udělení výchovného opatření (pochvala, trest)
- dílčí zpráva o chování, realizaci přijatých či dohodnutých opatření

2. Cíle hodnocení

- výchovné využití výsledků hodnocení, podpora pozitivních stránek osobnosti
- dosažení relativní shody v náhledu na osobnost žáka, nalezení východisek pro pokračování výchovného procesu, dělba cílů a úkolů mezi vychovatelem a žákem a motivace k sebevýchově
- získání diagnostických informací jako podkladů pro souhrnné hodnocení

3. Zásady hodnocení

- veřejná, předem známá kritéria hodnocení žáka
- dialog mezi vychovatelem a žákem, prostor pro jeho sebehodnocení
- otevřenost a objektivnost hodnocení založeného na důkladném poznání osobnostních charakteristik žáka, včetně možnosti opravných prostředků pro žáka
- spolupráce s rodiči, školou, okolím žáka

4. Kritéria hodnocení

- míra dosažení kompetencí žáka obsažených v tomto vzdělávacím programu s přihlédnutím ke všem podmínkám a osobnostním předpokladům
- východiskem pro hodnocení stavu vzdělanosti a vychovanosti konkrétního žáka je vzdělávací program, který upřesňuje kompetence pro danou kategorii žáků

5. Autoevaluace DM, VMV

Oblasti a cíle autoevaluace

- podmínky k výchově a vzdělávání – kvalita ubytování, stravování, podmínek pro zájmové vzdělávání, služby žákům, organizace a pravidla, materiálně technické podmínky
- průběh výchovy a vzdělávání – obsah, formy a metody práce, diagnostická činnost, podíl žáků na činnosti a rozhodování
- podpora žáků – hodnocení, kvalita výstupů, služby žákům, schopnost motivace
- výsledky vzdělávání – míra naplňování kompetencí s ohledem na individuální zralost žáka, výsledky v zájmovém vzdělávání, účinnost výchovných metod, zapojení žáků při organizaci života v DM a VMV
- vliv vzájemných vztahů činitelů ve vzdělávání a výchově – psychosociální klima, vztahy žák – žák, vychovatel – žák, vychovatel – ostatní pedagogičtí pracovníci, vychovatel – vedení školy, jejich důsledky pro vzdělávání a výchovu
- spolupráce s rodiči – úplnost informací, zpětná vazba
- řízení DM a VMV – plánování, organizování, podíl pracovníků na řízení, kontrola, personální podmínky, informační systém, dodržování pokynů, postupů,
- materiálně technické podmínky,
- DVPP, uplatnění vědomostí a dovedností, metodická činnost
- úroveň výsledků práce DM a VMV vzhledem k podmínkám vzdělávání a výchovy a ekonomickým zdrojům - srovnání podmínek a výsledků
- zajištění BOZP

Kritéria autoevaluace:

- spokojenost žáků a rodičů
- míra pokroku v osvojování kompetencí žáka, míra adaptace na podmínky života v DM
- pozitivní psychosociální klima projevující se ve vyvážených vztazích mezi všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu
- stabilizace a výkonnost řídících procesů
- zlepšování materiálně technických podmínek

Časové rozvržení evaluačních činností

- dotazníkové šetření mezi žáky (zahrnuje většinu cílů autoevaluace – minimálně 1 x za 2 roky)
- dotazníkové šetření mezi pedagogické pracovníky (zahrnuje výsledky vzdělávání žáků, vztahy, oblast řízení a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - minimálně 1 x za 2 roky)
- hodnocení činnosti DM a VMV (zahrnuje všechny oblasti a cíle autoevaluace z pohledu jednoho školního roku, výsledky projednává pedagogická rada – 1 x za školní rok)
- dílčí šetření, ankety, hodnocení se zaměřením na problémové otázky činnosti DM a VMV

Zdroje evaluace:

vnitřní:

- výsledky dotazníkových šetření a anket mezi žáky a zaměstnanci
- analýzy dílčích úseků vzdělávání a výchovy
- plány a výstupy z hodnocení činnosti zařízení i zaměstnanců /pracovní hodnocení/
- udělená výchovná opatření, mimořádné události

vnější:

- inspekční zprávy
- náměty, připomínky a stížnosti rodičů, školy, zřizovatele
- názory širší veřejnosti, publicita

Přílohy:

1. Směrnice k zajištění BOZ žáků a studentů v teoretickém a praktickém vyučování a ve výchově mimo vyučování
2. Minimální program prevence rizikového chování

Tento školní vzdělávací program nahrazuje Školní vzdělávací program, vydaný dne 31. 1. 2019.

Školní vzdělávací program byl schválen školskou radou, je zpřístupněn elektronicky na stránkách školy a je k nahlédnutí v kanceláři vychovatelů na domově mládeže.

Organizační směrnice
poučení studentů a žáků o bezpečnosti

Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu, Senovážné náměstí 12,
370 01 České Budějovice

Pracoviště – Domov mládeže, Adamovská 22, 373 71 Rudolfov

1. SEZNÁMENÍ S VNITŘNÍM ŘÁDEM DOMOVA MLÁDEŽE

• Studenti a žáci jsou povinni dodržovat řád domova mládeže, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni, tuto povinnost mají i na všech akcích pořádaných domovem mládeže.
• Studenti a žáci jsou povinni plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem domova mládeže.

2. POUČENÍ O BEZPEČNÉM CHOVÁNÍ

• Všichni studenti se při pobytu na domově mládeže i mimo domova musí chovat tak, aby neohrozili zdraví svoje, svých spolubydlících, pracovníků domova mládeže (občanů vůbec).
• Studenti musí zvolit takové přezůvky, které nemají podrážky z plastických hmot. Vhodné jsou gumové podrážky, které nekloužou. • Studenti chodí po chodbách a schodišti po pravé straně.
• V případě, že je chodba nebo schodiště mokré (po úklidu), je třeba dbát zvýšené opatrnosti.
• Projevy šikany (vysvětlit). Pokud je student přesvědčen, že je obětí šikany ze strany jiných studentů, měl by o tom informovat skupinového či jiného vychovatele, školního metodika prevence, (případně použít schránku důvěry). Vysvětlit důležitost včasné informace.

3. PRVNÍ POMOC A ÚRAZY

• Seznámení s rozmístěním a vybavením lékárniček první pomoci.
• Seznámení se zásadami poskytování první pomoci (traumatologický plán).
• Seznámení s důležitými telefonními čísly (musí být umístěny na vhodných, viditelných místech).
• Hlášení úrazů – každý úraz, poranění a nehodu, k nimž dojde při pobytu na domově mládeže nebo při společných akcích mimo domov mládeže, jsou studenti povinni ihned hlásit pedagogickému pracovníkovi nebo kterémukoliv pracovníkovi domova mládeže.

4. VZNIK POŽÁRU NEBO JINÉ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

• Nebezpečí vzniku požáru (kouření, zábavná pyrotechnika, nedbalost, el. spotřebiče a zařízení).
• Každý, kdo zpozoruje požár nebo jinou mimořádnou událost, je povinen ihned ohlásit tuto skutečnost pedagogickému či kterémukoliv pracovníkovi domova mládeže nebo v kanceláři domova mládeže.
• Požární poplach vyhlašuje vychovatel nebo jiný zaměstnanec domova mládeže voláním „HOŘÍ!“
• Po vyhlášení poplachu všichni zachovávají klid a rozvahu.

Studenti jsou povinni uposlechnout pokynů vychovatele a na jeho pokyn okamžitě a spořádaně opustí objekt a shromáždí se venku před budovou domova mládeže.

- Únikové cesty jsou označeny zelenobílými značkami se směrem úniku.
- Důležitá telefonní čísla (tísňové linky):

Hasiči 112, 150
Lékařská záchranná služba 155
Policie ČR 158
Městská policie 156

5. SEZNÁMENÍ S DALŠÍM MOŽNÝM NEBEZPEČÍM

- Varování před známostmi s cizími osobami, nebezpečí násilí.
- Upozornění na možná nebezpečí pro život a zdraví v případě nálezu a manipulace s nebezpečnými, neznámými předměty, nevybuchlou municí apod. a poučení, jak se v takové situaci zachovat:

- ihned ohlásit tuto skutečnost vychovatelce, v kanceláři domova mládeže
- nepřibližovat se, nedotýkat se ani jinak nemanipulovat s nalezeným nebezpečným předmětem.

Základní kompetence a strategie prevence rizikového chování v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stress, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje

Žák zná význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví

- respektuje odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, je tolerantní k menšinám
- zná a uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- zná vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- zná významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí a mladistvých
- zná činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomuje si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umí chápat zdraví ve smyslu holistickém, ve složce fyzické, duchovní, sociální
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- zná pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovede využít
- bezpečně zvládá účelné modely chování v krizových situacích – šikanování, týrání, sexuální zneužívání a další a správně se rozhoduje v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáže komunikovat se specializovanými službami /linky důvěry, krizová centra/
- odmítá projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umí o nich diskutovat

Strategie pedagoga (školní strategie)

1. ročník – cíl: vytvořit dobře fungující tým žáků a pedagogů, aktivní práce skupiny i každého jednotlivce:

- stanovit pravidla soužití ve skupině: aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, tolerance, maximální osobní nasazení (stanovení pravidel aktivní formou na základě prožitku: hry s nácvikem verbální a neverbální komunikace, sebepoznání, simulační hry a relaxační aktivity, pobytové soustředění)

2. ročník – cíl: pokračovat v budování kvalitního vrstevnického týmu – hlubší vzájemné poznávání účastníků, prohlubování vztahů důvěry, upevňování kolektivních vztahů s včasným podchycením nežádoucích projevů chování

- trénink obrany před manipulací, umění říci „ne "
- trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- zvládání náročných fyzických a duševních situací
- umění vyrovnat se s neúspěchem

3.,4. ročník – cíl: realizace programu výrazně aktivní formou – brainstorming, diskuse, hraní rolí, rozhovor, empatie, kreslení apod.

- upevňování vztahů v komunitě vrstevníků
- rozvoj schopnosti přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- nácvik řešení zátěžových situací
- zvýšení schopnosti odolávat nebezpečím, krizím, stresu, zátěžovým situacím (včetně odmítání alkoholu, drog, nikotinu, nevhodných způsobů chování)
- přehled životních rizik
- společenské vztahy (včetně mediální hygieny, vlivu reklamy apod.)
- modelové, projektové situace poskytující návody k řešení problémů

V Českých Budějovicích, 31. 8. 2026

Mgr. Zdeňka Erhartová
ředitelka školy